HalmstadBudet

Ett nyhetsbrev till Gamla Halmstads medlemmar Årg. 9 Nr 3/2013

Bilden visar medlemmar som med stort intresse tar del av Stig Hartman-utställningen vid årsmötet 2010
Foto: Christel Ek

Gamla Halmstad firar 90 år

90 år är en aktningsvärd ålder för en människa såväl som för en förening och därmed gör föreningen Gamla Halmstad verkligen extra skäl för sitt namn i år. Under åren sedan föreningen stiftades har generationer av Halmstadbor bland annat arbetat med att skriva artiklar till årsboken, delta i kampanjer för att rädda stadens historiska arv och i allmänhet varit aktiva i styrelsearbete eller som medlemmar. Ett viktigt resultat av arbetet var exempelvis att det gamla Mellgrenska huset kunde stå återuppfört på Klammerdammsgatan för 30 år sedan, 1983. Virke, tegel, fönster, dörrar och annat byggmaterial från

fortsättning på nästa sida…..

Välkommen till årsmöte 2013 den 1 oktober kl 18.30

i Immanuelskyrkan, Strandgatan 20

Underhållning av Kammarfysikensemblen. Ensemblen kombinerar naturvetenskap med humaniora, musik och teknik, alltid med glimten i ögat. Bildades 2010 och har besökt ett flertal platser inklusive England.

Därefter följer årsmötesförhandlingar.

Efteråt serveras det en jubileumssupé på Restaurang Jarlen med förrätt, varmrätt med vin/vatten/lättöl och kaffe och kaka.
Anmälan till supén (rätterna blir en överraskning!) är bindande och göres senast 23/9 till kansliet per telefon eller mejl. **Pris 200 kr** per person.

1700-talshuset hade då legat magasinerat i många år.

Föreningen Gamla Halmstad stiftades 1923 av tre av de verkliga höjdarna i staden med den blivande ordföranden borgmästare Georg Bissmark i spetsen tillsammans med den tidigare bankkassören Axel Lagergren och förre tullöverkontrollören John H Pettersson. Grundtanken var att endast ”riktiga Halmstadbor” som upplevt sin barndom och ungdom i staden kunde komma i fråga. De skulle dessutom vara fast rotade i Halmstad. Med hjälp av vad de skrev och berättade skulle minnen och muntlig tradition kunna räddas åt eftervärlden.

Men de här reglerna i stadgarna försvann och 1973, vid 50-årsjubileet, konstaterades i årsskriften att medlemsspärren sedan flera år var upphävd. Föreningen Gamla Halmstad har visat sig kunna anpassa sig till förändringarna i samhället.

Det första året hade föreningen 181 medlemmar och årsboken trycktes i 300 exemplar. Idag räknar 90-åringen omkring 2 700 medlemmar och årsboken trycks i 3 000 exemplar.

Föreningen Gamla Halmstad är därmed en av de största i sitt slag i landet med få motsvarigheter. Det är något att vara stolt över och verksamheten har under åren bidragit till att dokumentera såväl mer nutida händelser som skeenden i Halmstads mer än 700-åriga historia.

Den förste ordföranden, Georg Bissmark, tillhörde en släkt som var väl etablerad i staden. Det minner inte minst gatunamnet Bissmarksgatan om. Två av föreningens toppskribenter var författaren Klara Johanson, född och uppvuxen i Halmstad, samt redaktör Ludvig Danström. Båda har för övrigt platser i staden uppkallade efter sig.

En annan person som namngivit en gata var också verksam vid tiden för bildandet av föreningen. Det var kompositören och musikdirektören Felix Körling. Han beskrivs för övrigt i en artikel i årsboken 1983 som ”Halmstads enda kompositör av betydenhet”. Sedan dess har man åtminstone fått lägga till namnet Per Gessle i en sådan beskrivning. Så småningom lär det dyka upp artiklar i årsboken om Gyllene tider och konserter i mitten på 2000-talet som fått torggaragets tak att gunga.

Men det gäller att hela tiden få in friska krafter för att sörja för att den livaktiga föreningen först ska uppnå hundra års ålder och för att senare kunna fortsätta med att bygga vidare på vårt kollektiva minne av den vackra staden Halmstad. Förändringarna i en stad går svindlande fort och minnet är kort. Efter bara några år kan det vara svårt att visa hur byggnader som rivits såg ut eller att få redan på varför en gata som Paddegatan försvann (det var en del av Hantverksgatan som var sumpig). Generation efter generation avlöser varandra men låt oss hoppas att Halmstad som begrepp lever kvar.

Anders Aili

Najadens master på plats i juni

Foto: Christel Ek
Foto nedan: Åke Hassbjer

90 år i Halmstad

I höst är det 90 år sedan föreningen Gamla Halmstad bildades. För att uppmärksamma detta kommer Gamla Halmstad att ge ut en liten skrift exklusivt till alla medlemmar i föreningen. I denna skrift belyser vi hur staden Halmstad upplevs av både besökare och Halmstadbor. Det har hänt mycket i Halmstad genom åren, det är en helt annan stadsbild idag jämfört med äldre tider, mycket är bättre än förr, men ibland går det för fort och man kan sakna miljöer som försvunnit.

Jubileumsskriften ger er betraktarnas intryck av staden Halmstad och det är både ris och ros.

Givetvis kommer vi också att uppmärksamma föreningens jubileum på årsmötet som kanske blir lite annorlunda i år, det får ni inte missa.

Vår stad har visat sig från den bättre sidan denna sommar, det fina vädret har ju gjort att turisterna drar sig hit

Ordföranden har ordet

och Halmstad har varit fullt av aktiviteter med SM-veckan och Gyllene Tiderkonserterna som höjdpunkter.

Men i juni, juli, augusti är det nog stränder och bad som människorna i Halmstad vill ha och det har vi verkligen fått möjlighet till denna sommar. Som vanligt kommer året och sommaren att dokumenteras med en bildkavalkad i Gamla Halmstads årsbok.

Det är roligt att se hur fint det nu blir längs Söderkaj, vilket gör att staden förlängs längs Nissan och att småbåtshamnen och Västra stranden blir en integrerad del av staden. Dock finns en del bevarandearbeten kvar att göra i området, men jag hoppas och tror på en bra lösning även på detta.

Sven Johansson

Dragvägens maritima dagar

Foto: Åke Hasshjer

… ägde rum den 10-11 augusti. Ett stort antal föreningar med maritim inriktning visade upp sin verksamhet längs Dragvägen: Najadens vänner, Flottans män, Kranens vänner, Halmstads Varv- och Slipsällskap, Klubb Maritim, Halmstads Segelsällskap, BK Najaden samt konstnärerna i Kronobrännеriet. Det fanns också möjlighet att gå ombord på den upprustade Najaden.

Gamla Halmstad svarade för guidade turer längs Dragvägen.

Det blev en livfull och välbesökt tillställning som inramades av musik på flera platser och kaffeservering i Marinstugan.

Dragvägen

När Halmstad i början av 1300-talet flyttat från Övraby till sin nuvarande plats blev staden så småningom en livlig sjö- och stapelstad.

Mellan Österbro och Slottet anlades en stadskaj. Men större fartyg kunde inte gå in till kajen på grund av de dåliga hamnförhållandena utan fick ligga ute på redden. Lasten flyttades över till prámar, som med handkraft drogs uppför Nissan längs åns västra strand.

Den smala vägen längs Nissan, där besättningsmän och daglönare framåtlutade och med krökta ryggar slet med draglinor mot den starka strömmen kallades under Halmstads danska tid för Traekkestigen. När Halland blev svenskt fick den namnet Trälvägen eller Dragvägen.

1837 började staden bygga hamnarmar på båda sidor av Nissan. Strömmen blev starkare vid åns utlopp, slammet fördes bort, inloppet fördjupades och även större skepp kunde ta sig in till kaj.

Vid otjänliga vindar måste dock även segelfartygen förhalas till stadskajen. Det byggdes då en bättre dragväg från västra hamnarmen till Slottet och därmed kunde hästar användas vid förhalningen.

Från slutet av 1800-talet och ett par decennier in på 1900-talet var Dragvägen vinterkvarter för segelfartyg som ofta låg i tre- och fyrdubbla led i väntan på våren. När våren kom rustades skutorna och gav sig iväg på nya äventyr. Dragvägen har genom tiderna varit ett omtyckt promenadstråk för Halmstadborna och är idag startsträcka för Prins Bertils stig.

Kerstin Wedin

Källa: Sven Aremar, Tidsbilder 1996, s. 47 ”Traekkestigen som blev Dragvägen.”

Foto: Christel Ek

Sommarmöte i Tylösand

Den 17 juni var det dags för Gamla Halmstads sommarmöte i S:t Olofs kapell.

För fjärde året i rad lyssnade en fullsatt kyrka till Anders Bergeneks föredrag om vad som hände i världen och i Halmstad för femtio år sedan. Av utrikeshändelser minns väl de flesta att 1963 var det år då president John F. Kennedy mördades.

I Sverige avslöjades spionen Stig Wennerström och i Halmstad rasade en infekterad strid om kyrkoherdetillsättningen, Köpcentrum på Öster invigdes, parkeringsautomater gjorde debut i Halmstadstrafiken, staden hade många biografer…

En förkortad version av föredraget kommer att kunna läsas i Gamla Halmstads årsbok 2013.

Apropå gåvor till Gamla Halmstad

Gamla Halmstad tar inte längre emot gåvor i form av böcker. Det är inte föreningens uppgift att bevara litteratur och det finns heller ingen möjlighet att härbärgera en boksamling. Den som vill skänka böcker rekommenderas att kontakta bibliotek eller antikvariat.

Stödjande medlemskap

Anhörig till medlem kan bli stödmedlem. Sätt in 50 kr på bg 308-5081. Uppge namn och adress. Du lämnar ett viktigt ekonomiskt bidrag till föreningen.

Medlemsavgift

Med detta Halmstadbud följer inbetalningskort för medlemsavgift 2013/2014. I år bifogas endast bankgiroblanketter. Den som så önskar kan betala via Plusgiro 26 42 00-7 men glöm då inte att ange namn och/eller medlemsnummer. Betala avgiften före den 1 november om du vill vara säker på att få årsboken före jul. Dessutom slipper föreningen extrajobb och portokostnaden för att skicka ut påminnelser.

Tack på förhand!

Vi hälsar nya medlemmar hjärtligt välkomna!

Bengtsson, Göran, Gullbrandstorp
Dahlman, Eva, Stavsnäs
Enelund, Gun, Helsingborg
Eskilson, Agneta, Halmstad
Hultberg, Anders, Halmstad
Johansson, Leif, Halmstad
Ousbäck, Christer, Halmstad
Rönnfelt, Lennarth, Halmstad
Svensson, Erik, Västerås
Tschander Svensson, Christina, Halmstad
Winge, Cecilia, Halmstad
Wärff, Agneta, Halmstad

Facebook

Om du är med på Facebook ber vi dig gå in och gilla Gamla Halmstads sida och sprid information om föreningen också till dina vänner.

Hemsidan

Titta gärna in på Gamla Halmstads hemsida. www.gamlahalmstad.se. Vår ambition är att ständigt uppdatera den så att innehållet fortlöpande förnyas.

HalmstadBudet är ett informationsblad för Föreningen Gamla Halmstads medlemmar.
© Föreningen Gamla Halmstad och respektive författare.
Med stöd av Kulturnämnden i Halmstad.
Layout: Christel Ek.

Tryck: Fototryck, Halmstad 2013.
FGH, Fredsgatan 5, 302 46 Hstd.Tel: 035-21 40 40.
Hemsida: www.gamlahalmstad.se
E-post: info@gamlahalmstad.se
Kansliet är öppet månd–fredag 9–14